

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Validace produktů projektu
Kompetence absolventů OU zaměřené na rovnost příležitostí na trhu práce,
reg. číslo CZ.1.07/2.2.00/15.0456

Název předmětu: Kapitoly z praktické češtiny pro studenty se speciálními potřebami
Jméno a příjmení hodnotitele, tituly: Milena Krobotová, doc. PhDr., CSc.
Pracoviště hodnotitele: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

1. Silné stránky předmětu (syllabus, opora, LMS)

Syllabus předmětu

Cíl předmětu je jasně stanoven, neboť pochopení funkcí mateřského jazyka a jeho vnitřní hierarchie jsou velmi důležité pro rozvoj písemného i mluvního projevu studentů. Zvláštní důraz je položen na schopnost aktivní práce s literaturou, na pochopení podstaty studijního čtení, a to i s ohledem na jeho členění. Syllabus je vypracován věcně se zdůrazněním základních oblastí, jímž bude věnována pozornost.

Výuková opora

Cílem výukové opory je pomoci studentům se specifickými potřebami lépe zvládnout pravopisnou problematiku. Členění textu do 5 kapitol je funkční a logické. Kapitoly zachycují základní poznatky teoretické, doplněné o vhodně zvolené příklady, které oživují text a čerpají z odborné, populární i beletristické literatury. Návaznost jednotlivých kapitol je zřejmá. Text vychází ze základních poznatků o českém jazyce a vede studenty k práci s kodifikační literaturou. Poznatky o českém pravopisu (lexikálním, morfologickém i syntaktickém) dokládá autorka mnoha příklady i úkoly, včetně úkolů korespondenčních. Výkladové pasáže jsou srozumitelně pojaty, jazykový materiál je zvolen motivačně. Kladně lze hodnotit zařazování ukávek z aktuálně vydaných publikací zaměřených na popularizaci jazykovědných poznatků. Úkoly jsou zadávány průběžně, jde o úkoly problémové a jejich náročnost je přizpůsobena potřebám cílové skupiny. Přínosem textu je i to, že se nesetkáváme s klasickým přístupem k opakování pravopisného učiva, ale vyžaduje se kreativní přístup studentů. Členění textu lze vnímat jako vhodnou přípravu na práci s odborným textem v rámci vysokoškolského studia. Aktuálně je text završen pátou kapitolou zaměřenou na porozumění psaného textu i jeho členění a nechybí ani základní poučení o čtenářské gramotnosti. Za velmi přínosné považují vhodné zařazení poznatků, které autorka získala vlastní výzkumnou činností. Součástí textu je uvedení možnosti řešení zadaných úkolů a srozumitelný komentář k úkolům i k jednotlivým otázkám. Množství aktivizujících úkolů vedoucích ke zvýšení zájmu uživatelů i k rozvoji jejich kreativity je dostačující. Průvodce studiem a shrnutí zařazuje autorka v potřebném rozsahu. Kladené otázky vedou k hlubšímu zamyšlení nad probíranou a řešenou problematikou. Otázky a úkoly jsou vždy opatřeny číslem kapitoly a postupně číslovány tak, aby si uživatelé mohli ověřit správnost řešení. Prostor určený k samostatné práci je dostatečný. S adresáty textu je veden vhodný dialog, jehož repliky

potvrzují didaktickou zkušenost autorky a vycházejí z její pedagogické praxe. Z odborného hlediska splňuje předložený studijní text všechny požadavky kladené na text tohoto typu a je vhodný pro distanční i kombinovanou formu vzdělávání.

LMS kurz

V rámci kurzu jsou uplatňovány monologické i dialogické metody, metody práce s textem, nácvik komunikačních dovedností, e-learning a další. Jde o výuku podporovanou počítačem. Vyučující průběžně analyzuje výkony studenta a systematicky ho pozoruje. Náplň přímé výuky, samostudia i domácí příprava jsou vyvážené a dotovány přiměřeným počtem hodin. Vhodně je zvolena základní i doporučená literatura i prezentace zařazené do výuky. Kurzu se účastnila různorodá skupina studentů, a proto bylo nutno některé kapitoly rozšířit a jiné částečně zredukovat. Vždy byl zohledněn individuální přístup ke všem studentům ve skupině se zřetelem k jejich jazykovým kompetencím.

2. Slabé stránky předmětu (syllabus, opora, LMS)

Realizace kurzu zaujala posluchače, předložená studijní opora je zpracována velmi kvalitně, a proto je obtížné uvádět slabé stránky při zavádění nové disciplíny. I když je přístup každého vyučujícího k problematice různý, předložený text vzhledem ke kreativnímu pojetí nabízí uživateli různé možnosti jeho využití. Výraznější připomínky k syllabu, výukové opoře ani k obsahu a realizaci kurzu nemám.

3. Navržená zlepšení a doporučení vzhledem k silným a slabým stránkám a k evaluaci pilotáže

Hodnocení kurzu přesahovalo průměrné bodové ohodnocení (4,5 bodů z 5 bodů maximálně možných). Vzhledem k tomu, že skupinu navštěvovali studenti s odlišnou jazykovou kompetencí, z různých fakult a studijních oborů, lze považovat tento výsledek za pozitivní. Respondenti byli s výukou předmětu spokojeni a považovali nově získané poznatky za užitečné, neboť je mohou využít v praxi i při svém dalším studiu. Zpracování textových materiálů i jejich podobu všichni posluchači hodnotili velmi dobře, stejně jako jejich srozumitelnost (udíleli maximální možný počet bodů, tj. 5 bodů). Délku a množství textového materiálu vzhledem k probírané tematice studenti považují za odpovídající, protože na stupnici od „velmi málo textu“ až po „příliš mnoho textu“ zvolili středovou hodnotu. Respondenti se domnívali, že v textovém materiálu bylo dostatečné množství praktických příkladů. Aktivitu kurzu pokládají studenti za velmi dobře srozumitelné. Některým se zdály být jednoduché, jiným náročnější, což souvisí s jejich jazykovými znalostmi a kompetencemi. Množství aktivit v rámci kurzu považují respondenti za dostačující, domnívají se, že jich bylo spíše více než méně, a proto i tento závěr lze považovat za pozitivní (nepovažovali počet aktivit za velmi nízký ani za velmi vysoký). Zadaní korespondenčních úkolů bylo z hlediska studentů poměrně jednoduché a nečinilo jim výrazné potíže. Dobře zvládli i vypracování zadaných úkolů (průměrné bodové ohodnocení 4,2 z 5 bodů možných) a také tento výsledek je bezesporu v souladu s původním záměrem autorky textu. Výkladu vyučující na tutoriálech porozuměli všichni (opět nejvyšší dosažené bodové ohodnocení – 5 bodů) a neměli žádné připomínky. Vysoce byla hodnocena i elektronická komunikace s lektorem (průměrné bodové ohodnocení 4,7 z 5 bodů možných), rychlost reakce lektora získala nejvyšší bodové ohodnocení (5 bodů), šlo o reakce bezprostřední. Studenti ocenili příjemnou a tvůrčí atmosféru ve výuce, kladně hodnotili originalitu, nápaditost a přístup vyučující i její ochotu pomoci. Negativní hodnocení ani připomínky ke kurzu nebyly zaznamenány (neuvedl je žádný ze studentů). Pouze v jednom případě bylo poukázáno na potřebu zlepšit komunikaci mezi jednotlivými studenty ve skupině. Nejde však o připomínku, kterou by mohl výrazněji

ovlivnit garant předmětu či lektor. Respondenti neměli připomínky k výuce, k náplni kurzu ani k práci lektorky.

4. Závěry ve vztahu k trvalé udržitelnosti

Disciplína je určena studentům se speciálními potřebami, a proto bylo při její přípravě a při koncipování obsahu i formy vzít tuto skutečnost v úvahu. Nezbytné bylo zvážit, nakolik je třeba připomenout, procvičit a upevnit znalosti i dovednosti, které studenti měli získat již na střední škole. Kladně lze hodnotit posílení kvality písemného projevu a práce s textem (reprodukcí i produkcí). Vzhledem k výsledkům kvalitně realizované pilotáže nově zavedené disciplíny lze považovat její realizaci za velmi přínosnou. Uváděli to i sami respondenti, jimž absolvování výuky pomůže v budoucí praxi a zkvalitní jejich znalosti z mateřského jazyka. Doporučuji realizovat výuku v předložené podobě, neboť obsah i forma zpracování jsou příkladné a bezesporu přispějí k dalšímu přínosu pro rozvoj znalostí i dovedností studentů.

Analyzováno z pohledu (nehodící se škrtněte):

~~garanta~~ ~~partnerské školy~~ **externího evaluátora**

Ostatní účastníci evaluačního semináře: viz prezenční listina

V Ostravě dne 17.1. 2013

doc. PhDr. Milena Krobotová, CSc.

.....

Ing. Zdeňka Telnarová, Ph.D.

.....

